

D E C I Z I E

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Kușnir Mariana în interesele firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată, în pricina la cererea introductivă depusă de societatea cu răspundere limitată „Nica R” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 06 mai 2015, prin care s-au anexat la materialele pricinii refuzurile și înscrisurile prezentate de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Nica R”, s-au validat creanțele indicate în tabelul definitiv al creanțelor care sunt acceptate de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Nica R”

c o n s t a t ă

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 05 noiembrie 2014 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de societatea cu răspundere limitată „Nica R”.

S-a numit în calitate de administrator provizoriu Purcel Igor (f.d. 1, vol. I).

La 05 decembrie 2014 firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a depus cerere de validare a creanței în mărime de 1 155 394,65 lei.

În motivarea cererii de validare a creanței firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a indicat că prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție s-a înlocuit debitorul societatea pe acțiuni „Aroma” cu societatea cu răspundere limitată „Nica R”.

Potrivit tranzacției de împăcare din 28 ianuarie 2010 încheiată între firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată, societatea pe acțiuni „Aroma” și societatea cu răspundere limitată „Nica R”, societatea pe acțiuni „Aroma” a livrat producție alcoolică societății cu răspundere limitată „Nica R” în sumă de 2 111 514,25 lei, iar ultima s-a obligat să achite prețul firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată.

Societatea cu răspundere limitată „Nica R” a achitat doar suma de 1 524 706,77 lei, datoria restantă constituind suma de 1 155 394,65 lei (f.d. 2, vol. I).

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2015 s-a admis cererea introductivă.

S-a declarat societatea cu răspundere limitată „Nica R” în proces de insolvență.

S-a intentat față de societatea cu răspundere limitată „Nica R” procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea debitorului.

S-a desemnat în calitate de lichidator Purcel Igor.

S-au înlăturat membrii organelor de conducere de la gestionarea întreprinderii și masei debitoare, atribuțiile de administrare și de dispoziție ale societății fiind transmise lichidatorului desemnat.

S-au obligat organele de conducere ale debitorului să transmită neîntârziat lichidatorului gestiunea societății pe bază de inventar, de bilanț, patrimoniul societății, registrele, actele inclusiv de constituire, contabile, financiare, ștampilele acesteia.

S-a împuternicit lichidatorul să exercite atribuțiile în vederea administrării și reprezentării debitorului, valorificării și distribuirii masei debitoare, alte atribuții prevăzute de lege, în măsura în care sunt necesare pentru finalizarea procedurii falimentului simplificat.

S-au menținut măsurile de asigurare conform încheierii instanței de insolvență din 05 noiembrie 2014 în perioada derulării procedurii simplificate pentru a nu modifica starea bunurilor debitorului.

S-au anulat sechestrurile aplicate de instanța de judecată, alte organe abilitate și s-au menținut numai măsurile de asigurare aplicate de instanța de insolvență.

S-au notificat creditorii că termenul limită de înregistrare a cererilor privind admiterea creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv al creanțelor este de 45 zile calendaristice din data pronunțării până la 03 martie 2015.

S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 19 martie 2015.

S-a obligat lichidatorul să efectueze notificările și să prezinte în 15 zile lucrătoare tabelul definitiv spre aprobare instanței de insolvență un proiect al bilanțului de lichidare care să reflecte valoarea activelor inclusiv creanțele confirmate (f.d. 6-7).

Prin mandatul din 17 martie 2015 avocatul Petru Răilean a fost împuternicit de firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele în instanța de judecată (f.d. 9, vol. I).

La 18 martie 2015 avocatul Petru Răilean a depus în interesele firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată cerere solicitând repunerea în termen a cererii de validare a creanței și validarea creanței în mărime de 1 165 394,65 lei.

În motivarea cererii de repunere în termen și validare a creanței avocatul Petru Răilean a indicat că la 02 martie 2015 s-a eliberat titlul executoriu, prin care societatea cu răspundere limitată „Nica R” a fost obligată să restituie firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată alcool etilic în cantitate de 7 902 dal, iar în caz de imposibilitate de restituire a bunului în natură, să restituie valoarea spiritului etilic în sumă de 1 165 394,65 lei.

Firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a fost înștiințată de lichidator despre posibilitatea depunerii cererii de validare a creanței, însă administratorul firmei - Raia Nicolae s-a aflat peste hotare și a făcut cunoștință cu notificarea la 13 martie 2015 (f.d. 8, vol. I).

La 04 mai 2015 prin intermediul oficiului poștal lichidatorul Purcel Igor a prezentat instanței de insolvență tabelul definitiv al creanțelor al societății cu răspundere limitată „Nica R”, în care a introdus firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată în calitate de creditor, însă nu a acceptat validarea creanței în sumă de 1 165 394,65 lei din motivul expirării termenului de prescripție (f.d. 50, 39-59, 60, vol. I; 34-35).

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Bălți din 06 mai 2015 s-au anexat la materialele pricinii refuzurile și înscrisurile prezentate de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Nica R”.

S-au validat creanțele indicate în tabelul definitiv al creanțelor care sunt acceptate de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Nica R”.

S-a admis demersul depus de reprezentantul Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți și s-a acordat termen suplimentar pentru a se consulta în privința creanței indicate în tabelul definitiv actualizat la 06 mai 2015.

S-a fixat ședința separată pentru 20 august 2015 pentru a fi citați creditorii a căror creanțe nu au fost acceptate, în vederea respectării dreptului la un proces echitabil (f.d.40-43, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2016 s-a respins cererea firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată cu privire la repunerea în termen și validarea creanței (f.d. 18-18a, vol. I).

La 11 martie 2016 firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2016 (f.d. 19-20, vol. I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016 s-a admis recursul declarat de firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată, s-a casat încheierea Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2016 și s-a restituit pricina la rejudecare la Curtea de Apel Bălți în același complet de judecată (f.d. 75-82, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 septembrie 2016 s-a respins cererea de repunere în termen a cererii de admitere a creanțelor depusă de firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată ca fiind neîntemeiată.

S-a respins cererea de validare a creanțelor ca fiind tardivă (f.d. 49-53).

La 20 octombrie 2016 prin intermediul oficiului poștal avocatul Kușnir Mariana a declarat în interesele firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată recurs, solicitând repunerea recursului în termen, casarea încheierii protocolare de validare a creanței din 06 mai 2015 în partea ce se referă la nevalidarea creanței firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată cu trimiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs avocatul Kușnir Mariana a indicat că tabelul definitiv al creanțelor nu a fost adus la cunoștința firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată.

Firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a făcut cunoștință cu tabelul definitiv al creanțelor la 06 octombrie 2016.

Administratorul insolvenței Purcel Igor nu a inclus creanța firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată în tabelul definitiv al creanțelor.

Firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată nu a cunoscut despre ședința de judecată la care lichidatorul urma să prezinte tabelul creanțelor.

La emiterea încheierii de respingere a cererii de validare a creanței, instanța de insolvență nu a ținut cont de decizia Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016, prin care s-a casat încheierea și s-a trimis pricina la rejudecare.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere a recursului în termen este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar recursul este depus peste termen și necesită să fie respins ca tardiv din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2015 s-a admis cererea introductivă.

S-a declarat societatea cu răspundere limitată „Nica R” în proces de insolvență.

S-a intentat față de societatea cu răspundere limitată „Nica R” procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea debitorului.

S-a desemnat în calitate de lichidator Purcel Igor.

S-au notificat creditorii că termenul limită de înregistrare a cererilor privind admiterea creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv al creanțelor este de 45 zile calendaristice din data pronunțării până la 03 martie 2015.

S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 19 martie 2015.

S-a obligat lichidatorul să efectueze notificările și să prezinte în 15 zile lucrătoare tabelul definitiv spre aprobare instanței de insolvență și un proiect al bilanțului de lichidare care să reflecte valoarea activelor inclusiv creanțele confirmate (f.d. 6-7, vol. I).

În Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 11-21 (5053-6063) din 23 ianuarie 2015 s-a publicat dispozitivul hotărârii Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2015 (f.d. 15, vol. I).

În Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-83 (5120-5125) din 03 aprilie 2015 s-a publicat aviz în atenția creditorilor societății cu răspundere limitată „Nica R”, prin care s-a adus la cunoștință că ședința de validare a creanțelor stabilită anterior pentru 19 martie 2015 s-a amânat pentru 06 mai 2015 (f.d. 5, verso, vol. I).

La 04 mai 2015 prin intermediul oficiului poștal lichidatorul Purcel Igor a prezentat instanței de insolvență tabelul definitiv al creanțelor al societății cu răspundere limitată „Nica R”, în care a introdus firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată în calitate de creditor, însă nu a acceptat validarea creanței în sumă de 1 165 394,65 lei din motivul expirării termenului de prescripție (f.d. 50, 39-59, 60, vol. I; 34-35).

La 06 mai 2015 lichidatorul Purcel Igor a prezentat instanței de insolvență refuzul validării creanței firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată (f.d. 37, vol. II).

Curtea de Apel Bălți prin încheierea protocolară din 06 mai 2015 a anexat la materialele pricinii refuzurile și înscrisurile prezentate de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Nica R”.

A validat creanțele indicate în tabelul definitiv al creanțelor care sunt acceptate de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Nica R”.

A admis demersul depus de reprezentantul Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Bălți și a acordat termen suplimentar pentru a se consulta în privința creanței indicate în tabelul definitiv actualizat la 06 mai 2015.

A fixat ședința separată pentru 20 august 2015 pentru a fi citați creditorii a căror creanțe nu au fost acceptate, în vederea respectării dreptului la un proces echitabil (f.d.40-43, vol. II).

În ședința de judecată din 06 mai 2015 reprezentantul firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată nu s-a prezentat, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 40-43, vol. II).

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în

termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin depunerea recursului la 20 octombrie 2016 împotriva încheierii din 06 mai 2015, avocatul Kușnir Mariana în interesele firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată a exercitat calea de atac cu omiterea termenului de declarare.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Avocatul Kușnir Mariana a invocat temei de repunere a recursului în termen argumentul că recurentul a făcut cunoștință cu încheierea contestată la 06 octombrie 2016.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Kușnir Mariana că firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a făcut cunoștință cu încheierea contestată la 06 octombrie 2016.

Conform art. 6 alin. (4) și (5) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Înștiințarea și notificarea conform alin.(4) se consideră efectuată după expirarea a 3 zile lucrătoare de la publicare.

În Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-83 (5120-5125) din 03 aprilie 2015 s-a publicat aviz în atenția creditorilor societății cu răspundere limitată „Nica R”, prin care s-a adus la cunoștință că ședința de validare a creanțelor stabilită anterior pentru 19 martie 2015 s-a amânat pentru 06 mai 2015 și deci notificarea despre ședința de validare a creanțelor din 06 mai 2015 se consideră efectuată (f.d. 5, verso, vol. I).

În afară de aceasta, Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 18 februarie 2016 a respins cererea firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată cu privire la repunerea în termen și validarea creanței (f.d. 18-18a, vol. I).

Încheierea protocolară a Curții de Apel Bălți din 06 mai 2015 se află în același dosar de insolvență.

La 11 martie 2016 firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2016 (f.d. 19-20, vol. I).

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 13 aprilie 2016 a admis recursul declarat de firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată, a casat încheierea Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2016 și a restituit pricina la rejudecare la Curtea de Apel Bălți în același complet de judecată (f.d. 75-82, vol. I).

La 13 aprilie 2016 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa părților copia deciziei din 13 aprilie 2016 (f.d. 83, vol. I).

Așadar, firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată a cunoscut că creanța sa nu a fost validată încă la 11 martie 2016, când a contestat cu recurs încheierea din 18 februarie 2016 de respingere a cererii de repunere în termen a acesteia.

Conform art. 56 alin. (1) și (3), art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă

extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 75 alin. (4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Din sensul normelor de drept citate se deduce că firma „Bestvin” societate cu răspundere limitată urma să manifeste diligența necesară și să se intereseze de soarta cererii de validare a creanței, dacă a fost acceptată de lichidator, de instanța de insolvabilitate și în ce măsură, iar schimbarea avocatului pe parcursul procesului nu justifică omiterea termenului de prescripție.

Prin urmare, cererea de repunere a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

Admiterea recursului peste termenul prevăzut de lege în lipsa temeiurilor justificate ar încălca principiul securității raporturilor juridice, dreptul intimatului la un proces echitabil și ar duce inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În favoarea concluziei enunțate se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care consacră unul din principiile fundamentale ale preeminenței dreptului, securitatea raporturilor juridice (a se vedea hotărârea Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constanță a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către

pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Având în vedere că recursul împotriva încheierii din 06 mai 2015 a fost depus în afara termenului și că cererea de repunere în termen este neîntemeiată, acesta urmează a fi respins ca fiind tardiv fără a se pronunța asupra fondului.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că recursul este depus în afara termenului de declarare și cererea de repunere a recursului în termen este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere a recursului în termen și recursul declarat de avocatul Kușnir Mariana în interesele firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată împotriva încheierii din 06 mai 2015 ca fiind tardiv fără a se pronunța în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge cererea avocatului Kușnir Mariana de repunere a recursului în termen în interesele firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată.

Se respinge recursul declarat de avocatul Kușnir Mariana în interesele firmei „Bestvin” societate cu răspundere limitată împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 06 mai 2015, în pricina la cererea introductivă depusă de societatea cu răspundere limitată „Nica R” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine.

Decizia irevocabilă.

Președinte ședinței,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Sveatoslav Moldovan